

Noah's Ark Independent Primary School

Subject: Afrikaans	Examiner: Voorby, C
Type: End of Year Exam	Moderator: Teles, K
Date: 20 November 2020	Grade: 6 - ____
Marks: 20 Marks	Time: unallocated

Naam: _____

Luister en Praat: Om groot te word

Om groot te word

Om groot te word
is so tussenin.
Grootmense is nog ver,
kinderdinge word min.

Kom ons lag weer vrolik
vir die maan se vet, geel gesig.
Kom ons bring die trane
oor 'n dooie voëltjie terug.
Kom ons eet weer slap-tjips
en lek ons vingers af.
Kom ons word weer kinders,
Kom ons word weer laf!

Nou huil ons in 'n kussing
en wonder waarom.
Nou raak ons verlief
en dink die wêreld glimlag krom.
Nou's ons so tussenin, vals noot,
want: ons word groot.

Rubriek		
Woorde korrek uitgespreek	5	
Vlot geles	5	
Met intonasie geles	5	
Gebruik leestekens	5	
Totaal	20	

Noah's Ark Independent Primary School

Subject: Afrikaans	Examiner: Voorby, C
Type: End of Year Exam	Moderator: Teles, K
Date: 23 November 2020	Grade: 6 - ____
Marks: 80 Marks	Time: 1 hour 45 minutes

Naam:

Instruksies:

Lees die vrae aandagtig deur voordat jy begin skryf.

Maak seker dat jy al die vrae beantwoord.

Skenk veral aandag aan spelling, taalfoute en sinskonstruksie.

Skryf netjies en leesbaar.

Afdeling A : Lees en Kyk

Bekende sportruiter pippa Jansen verlam in ongeluk

Bekende sportruiter Pippa Jansen verlam in ongeluk

Jan Doring

Die bekende sportruiter Pippa Jansen se loopbaan is moontlik verby nadat sy gister gedeeltelik verlam is in 'n motorongeluk.

Jansen is in die Plaaslike hospitaal op Worcester opgeneem nadat haar motor se band gebars het toe sy 'n slaggat getref het.

Sy kon nie uitswaai vir die slaggat nie aangesien daar aankomende verkeer was. Die reën op die pad het ook verhoed dat sy kon sien hoe groot en diep die slaggat was. Sy het beheer oor haar motor verloor en in 'n diep sloot te lande gekom. Die dokters is nog nie seker of Jansen sal kan voortgaan met haar ruiterkuns nie.

1. Wie het die berig geskryf?

(2)

-----

2. Wat is die titel van die berig? (2)

-----

3. Waar het die gebeurtenis af gespeel? (2)

-----

4. Watter soort sport beoefen die ruiter? (2)

-----

5. Verduidelik kortliks in 3 sinne hoe die ongeluk gebeur? (4)

-----

6. Wat is die hoofgedagte van die berig? (3)

-----

7. Sal Pippa met die sport sort kan aan gaan? Hoe weet jy dit. Haal a lane uit die text om jou antwoord te verduidelk. (4)

-----

8. Waar is die hospitaal waar Pippa behandel word? (3)

-----

9. Watter soort besering het Pippa gedoen? (3)

-----

2. Gedig

Begin somer en die see
'n oopgebreekte **kweper**
die lug soos 'n kind
se **ballon**
ver bo die water
Onder die **sambrele**
soos gestrepte lekkergoed
miere van mense
en die **gul** lag van die **baai**
het goue tande

Kind met die geel **emmertjie**
en die vergete **vlegsels**
jou mond is sekerlik 'n klokkie
kleintongetjie klepeltjie
Jy bespeel die son daglank
soos 'n **ukulele**

BRON: INGRID JONKER, *VERSREISE*, 2002.

1. Gee 'n gepaste tittle vir die gedig. (2)

-----

2. Volgens die digter wie is onder sambrele? (2)

-----

3. Verduidelk waar oor die gedig gaan? (3)

-----

4. Skryf die karakters wat voor kom in die gedig. (3)

_____ / 35 Punte (Afdeling A)

Is goeie maniere nog belangrik?

Ons jongklomp word vir 'n ongemanierde spulletjie **uitgekryt**.

Die telefoon lui. “Ek soek Anneke,” sê die stem aan die ander kant. Daar's nie meer sprake van “Goeiemôre, Tannie, dis Gerhard wat praat, kan ek asseblief met Anneke praat?” nie. Of vra jy vir 'n **opgeskote** kind: “Is jou ma tuis?” blaf dié kortaf terug: “Ja.” Net dit.

En het die “cool” klomp se ongeskiktheid maar by swak telefoonmaniere opgehou...

Om kinders met goeie maniere groot te maak, is 'n **uitdaging** en 'n **plig**. Die Griekse filosoof Sokrates het vierhonderd jaar voor Christus oor die jeug van sy tyd gesê: “Ons jeug is **gemaksugtig**; hulle het slegte maniere en **minag** outoriteit; hulle het nie respek vir ouer mense nie; hulle **klets** wanneer hulle moet stilbly en staan nie meer op wanneer ouer mense 'n vertrek inkom nie.”

Emsie Schoeman, die ghoëroe van **etiket**, sê dat goeie maniere in 'n groot mate jou sukses bepaal. Topmense het goeie maniere. Mense in hoë poste moet goeie maniere hê, want hulle moet hulle in goeie geselskap kan **handhaaf**.

Wat ouers kan doen:

Wees jou kind se rolmodel: Sê en doen soos jy wil hê jou kind moet doen. Dring aan op basiese goeie maniere. Eis 'n asseblief en dankie.

Dring aan op gepaste **aanspreekvorme**.

Met humor kan baie bereik word, byvoorbeeld: “Wat is die **towerwoord**?” Herhaal, herhaal en herhaal.

Beloon goeie maniere met goedkeuring.

Wees altyd dieselfde in jou **verwagting** en **optrede**.

Moenie kinders **verneder** en kritiseer nie.

1. Skryf die verklein woord en meervoud van die volgende woorde neer.

a. kind 'n klein _____ baie _____

b. man 'n klein _____ baie _____

2. Haal 'n voorbeeld van direkte rede uit die teks .

3. Skryf die volgende sinne oor in ontkennde vorm.

a. Ek soek vir Aneke.

b. Kinders se maniere is skokkend.

c. Dit is ongeskik om oogkontak te maak.

4. Waarom word Gerhard met 'n hoofletter geskryf?

5. Waarvoor staan die afkorting TV?

6. Breek die volgende samestellings af in afsonderlike dele.

a. Laerskoolonderwyser

b. Rolmodel

c. Oogkontak

7. Skryf die volgende sinne in verlede tyd.

a. Kinders is baie bewus van hulle regte.

-----
b. Kinders minag outoriteit.

-----
c. Om kinders groot te maak is 'n uitdaging.

8. Vervang die onderstreepte selfstandige naamwoorde met voornaamwoorde.

haar	sy	ons	hy
------	----	-----	----

a. Deon is 'n goeie seun. (Deon) _____ doen sy werk.

b. Dit is Pippa se motor. (Pippa) _____ ry daarmee.

c. Ek en Willie het fietse. (Ek en Willie) _____ ry saam elke dag.

d. Mama soek haar bril. (Mama se) _____ bril is weg.

_____ / 30 ÷ 2 = 15 Punte (Afdeling B)

2. Skryf 'n gedig.

Rubriek		
Inhoud	5	
Rympatroon	3	
Vergelyking	2	
Totaal	10	

_____ / 30 Punte (Afdeling C)